

PROTOCOL**privind aplicarea Convenției alpine din 1991 în domeniul energiei****Protocolul „Energie”****Preambul**

REPUBLICA FEDERALĂ GERMANIA,

REPUBLICA AUSTRIA,

REPUBLICA FRANCEZĂ,

REPUBLICA ITALIANĂ,

PRINCIPATUL LIECHTENSTEIN,

PRINCIPATUL MONACO,

REPUBLICA SLOVENIA,

CONFEDERAȚIA ELVEȚIANĂ

și

COMUNITATEA EUROPEANĂ,

ÎN CONFORMITATE cu misiunea lor, ce decurge din Convenția privind protecția Alpilor (Convenția alpină) din 7 noiembrie 1991, de a urma o politică globală de protecție și de dezvoltare durabilă a regiunii alpine;

RESPECTÂND obligațiile ce le revin în conformitate cu articolul 2 alineatele (2) și (3) din Convenția alpină;

CONȘTIENȚI de importanța stabilirii unor forme de producție, distribuție și utilizare a energiei care să nu dăuneze naturii și peisajului, care să fie ecologice și compatibile cu promovarea măsurilor de economisire a energiei;

LUÂND ÎN CONSIDERARE necesitatea reducerii gazelor cu efect de seră în regiunea alpină, respectând astfel angajamentele din Convenția-cadru a Organizației Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice;

CONVINȘI de necesitatea armonizării intereselor economice cu cerințele ecologice;

CONȘTIENȚI de faptul că regiunea alpină prezintă o importanță deosebită pentru Europa și că, sub aspectul geomorfologiei, al climatului, al apei, al vegetației, al faunei, al peisajului și al culturii, aceasta reprezintă un patrimoniu pe cât de unic, pe atât de divers și că munții înalți, văile și zona prealpină din regiune sunt entități de mediu a căror protecție revine tuturor statelor, nu doar celor alpine;

CONȘTIENȚI de faptul că Alpii nu reprezintă doar un spațiu vital și de muncă pentru populația locală, ci sunt foarte importanți și pentru regiunile extraalpine, în special pentru că reprezintă o regiune de tranzit cu un trafic transeuropean intens de călători și de mărfuri, precum și cu rețele internaționale de distribuție a energiei;

LUÂND ÎN CONSIDERARE sensibilitatea mediului din regiunea alpină, în special în ceea ce privește activitățile de producție, transport și de utilizare a energiei care interacționează cu aspecte-cheie de protecție a naturii, amenajarea teritoriului, precum și de exploatare a terenurilor;

LUÂND ÎN CONSIDERARE faptul că, având în vedere riscurile pentru protecția mediului, în special din cauza unor eventuale schimbări ale climatului provocate de oameni, devine necesar să se acorde o atenție deosebită legăturilor strânse între activitățile sociale și economice ale omului și protecția ecosistemelor, care necesită, în special în regiunea alpină, adoptarea de măsuri corespunzătoare și diversificate, de comun acord cu populația locală, instituțiile politice și organizațiile economice și sociale;

CONVINȘI de faptul că populația locală trebuie să fie în măsură să definească un plan propriu de dezvoltare socială, culturală și economică și să ia parte la punerea în aplicare a acestuia în cadrul instituțional existent;

CONVINȘI de faptul că anumite probleme se pot rezolva doar într-un cadru transfrontalier și necesită măsuri comune din partea statelor alpine și a comunităților locale direct interesate;

CONVINȘI de faptul că satisfacerea necesităților energetice reprezintă un factor important în dezvoltarea economică și socială, atât în interiorul, cât și în exteriorul regiunii alpine;

CONȘTIENȚI de gradul de utilizare și de dezvoltare ulterioară a instrumentelor economice, care ar putea să permită o mai bună considerare a costurilor reale la calcularea prețului energiei;

CONVINȘI de faptul că regiunea alpină va avea o contribuție pe termen lung la satisfacerea necesităților energetice ale Europei și că această regiune trebuie să dispună, în afară de resurse suficiente de apă potabilă, de resurse suficiente de energie în vederea îmbunătățirii condițiilor de trai și a productivității economice locale;

CONVINȘI de faptul că regiunea alpină joacă un rol deosebit de important în interconectarea sistemelor energetice ale țărilor europene;

CONVINȘI de faptul că, în regiunea alpină, măsurile care au ca scop utilizarea rațională a energiei și utilizarea durabilă a resurselor de apă și a celor forestiere contribuie la satisfacerea necesităților energetice naționale și că utilizarea biomasei și a energiei solare capătă o importanță tot mai mare,

CONVIN DUPĂ CUM URMEAZĂ:

CAPITOLUL I

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 1

Obiective

Părțile contractante se angajează să creeze condiții-cadru și să adopte măsuri referitoare la economisirea energiei, producția, transportul, distribuția și utilizarea energiei în domeniul teritorial de aplicare a Convenției alpine, în vederea realizării unei dezvoltări durabile în sectorul energetic, care să fie compatibilă cu limitele de toleranță specifice regiunii alpine. Procedând astfel, părțile contractante își vor aduce o contribuție importantă la protecția comunităților locale și a mediului înconjurător, precum și la salvagardarea resurselor și a climei.

Articolul 2

Angajamente fundamentale

(1) În conformitate cu prezentul protocol, părțile contractante urmăresc:

(a) armonizarea planurilor pentru economia energetică cu planurile lor de dezvoltare generală a regiunii alpine;

(b) adaptarea sistemelor de producție, transport și distribuție a energiei în vederea unei utilizări generale optime a sistemului de infrastructuri din regiunea alpină, ținând seama de necesitatea protecției mediului înconjurător;

(c) limitarea impactului energiei asupra mediului înconjurător, prin optimizarea furnizării de servicii către utilizatorii finali, adoptând, printre altele și în măsura în care este posibil, următoarele măsuri:

— reducerea nevoilor energetice prin utilizarea unor tehnologii mai eficiente;

— o utilizare mai amplă a surselor de energie regenerabilă pentru a satisface restul nevoilor energetice;

— optimizarea instalațiilor existente care produc energie din surse neregenerabile;

(d) limitarea efectelor negative ale centralelor electrice asupra mediului și a peisajului, inclusiv cele referitoare la gestionarea deșeurilor produse de acestea, prin adoptarea de măsuri preventive pentru noile centrale și, după caz, prin îmbunătățirea celor existente;

(2) În cazul construirii unor centrale noi, de capacitate mare și al unei creșteri importante a capacității centralelor existente, părțile contractante, în conformitate cu legislația actuală, trec la evaluarea impactului asupra mediului alpin și la evaluarea efectelor teritoriale și socioeconomice ale acestora, în conformitate cu articolul 12. Părțile recunosc dreptul de consultare la nivel internațional cu privire la proiectele cu efecte transfrontaliere.

(3) În politicile lor energetice, părțile contractante țin seama de faptul că regiunea alpină se pretează la utilizarea surselor de energie regenerabilă și promovează colaborarea reciprocă în elaborarea programelor în acest domeniu.

(4) Părțile contractante conservă zonele protejate și zonele lor tampon, alte zone protejate și liniștite, precum și zonele neafectate din punct de vedere al naturii și al peisajului; părțile contractante optimizează infrastructurile energetice în funcție de diferitele niveluri de vulnerabilitate, toleranță și deteriorarea în curs a ecosistemului alpin.

(5) Părțile contractante ar trebui să fie conștiente de faptul că o politică adecvată de cercetare și dezvoltare, tradusă în măsuri de prevenire și de ameliorare, poate să aducă o contribuție importantă la protejarea Alpilor împotriva impactului infrastructurilor energetice asupra mediului. Părțile contractante încurajează activitățile de cercetare și dezvoltare pe această temă și schimbă între ele rezultatele importante.

(6) Părțile contractante cooperează în vederea elaborării unor metode care să țină seama de costurile reale în domeniul energetic.

Articolul 3

Conformitatea cu dreptul internațional și alte politici

(1) Prezentul protocol se pune în aplicare în conformitate cu standardele legale internaționale în vigoare, în special cu cele din Convenția alpină și din protocoalele redactate în temeiul acesteia, precum și în conformitate cu acordurile internaționale în vigoare.

(2) Părțile contractante se angajează, de asemenea, să ia în considerare obiectivele prezentului protocol în alte politici ale lor, în special în domeniul ca amenajarea teritoriului, dezvoltare regională, transporturi, agricultură și silvicultură, precum și turism, în vederea evitării efectelor negative sau contradictorii în regiunea alpină.

Articolul 4

Participarea autorităților regionale și locale

(1) Fiecare parte contractantă definește, în cadrul instituțional existent, cel mai bun nivel de coordonare și cooperare între instituțiile și autoritățile regionale și locale interesate direct în vederea promovării unei responsabilități comune, în special în vederea exploatării și a dezvoltării de sinergie la aplicarea politicilor energetice în regiunea alpină, precum și la punerea în aplicare a măsurilor care decurg din acestea.

(2) Autoritățile regionale și locale direct interesate se implică în diferite etape de elaborare și punere în aplicare a politicilor și a măsurilor menționate, în sfera lor de competență și în cadrul instituțional existent.

(3) Părțile contractante promovează cooperarea internațională între instituțiile direct interesate în problemele legate de energie și mediu, astfel încât să favorizeze un acord privind soluționarea problemelor comune.

CAPITOLUL II

MĂSURI SPECIFICE

Articolul 5

Economia de energie și utilizarea rațională a acesteia

(1) Regiunea alpină necesită măsuri specifice pentru economisirea, distribuția și utilizarea rațională a energiei. Aceste măsuri trebuie să țină seama de:

(a) necesitățile energetice repartizate pe teritorii întinse și care sunt de o mare diversitate, în funcție de altitudine, anotimp și cererile din turism;

(b) disponibilitatea locală a resurselor energetice regenerabilă;

(c) impactul special al imixtiunilor atmosferice în bazine și văi datorită configurației geomorfologice a acestora.

(2) Părțile contractante caută să amelioreze caracterul ecologic al utilizării energiei și promovează cu prioritate economisirea și utilizarea rațională a energiei, în special cu privire la procesele de producție, serviciile publice și marile ansambluri hoteliere, precum și instalațiile de transport și de activități sportive și recreative.

(3) Părțile contractante adoptă măsuri și iau dispoziții, în special în domeniile următoare:

- (a) îmbunătățirea izolației clădirilor și a eficienței sistemelor de distribuție a agentului termic;
- (b) optimizarea performanței sistemelor de încălzire, ventilație și aer condiționat;
- (c) controlul periodic și reducerea, după caz, a emisiilor poluante de la instalațiile termice;
- (d) economii de energie prin procese tehnologice moderne pentru utilizarea și conversia energiei;
- (e) calculul individual al costurilor de încălzire și apă caldă;
- (f) proiectarea și promovarea de clădiri noi care utilizează tehnologii cu consum redus de energie;
- (g) promovarea și punerea în aplicare a proiectelor energetice și climatice comunale sau locale în conformitate cu măsurile prevăzute la articolul 2 alineatul (1) litera (c);
- (h) îmbunătățirea performanței energetice a clădirilor care sunt în proces de renovare și promovarea utilizării sistemelor de încălzire ecologice.

Articolul 6

Resurse de energie regenerabilă

- (1) Părțile contractante se angajează, în limitele resurselor lor financiare, să promoveze și să acorde un tratament preferențial resurselor de energie regenerabilă ecologică ce nu au efecte negative asupra peisajului.
- (2) Ele promovează, de asemenea, utilizarea instalațiilor descentralizate pentru utilizarea surselor de energie regenerabilă cum ar fi apa, soarele și biomasa.
- (3) Părțile contractante promovează utilizarea surselor de energie regenerabilă, chiar și în combinație cu sursele de aprovizionare convenționale existente.
- (4) Părțile contractante promovează, în mod special, energia produsă prin utilizarea rațională a apei și a lemnului provenite din pădurile montane gestionate durabil.

Articolul 7

Energia hidroelectrică

- (1) Părțile contractante asigură menținerea funcțiilor ecologice ale cursurilor de apă și integritatea peisajului prin măsuri corespunzătoare, cum ar fi stabilirea unor debite minime, punerea în aplicare a normelor pentru reducerea fluctuațiilor artificiale ale nivelului apei și garantează migrația faunei în cazul unor noi centrale hidroelectrice și al celor existente, în cazul în care este posibil.
- (2) Părțile contractante pot să adopte măsuri care au ca scop îmbunătățirea caracterului competitiv al centralelor hidroelectrice existente, sub rezerva respectării standardelor lor de siguranță și de mediu.
- (3) Părțile contractante se obligă, de asemenea, să protejeze resursele de apă din zonele rezervate apei potabile, din zonele protejate și din zonele-tampon ale acestora, din alte zone protejate și liniștite, precum și din zonele cu natura și peisajul intacte.
- (4) Părțile contractante recomandă redeschiderea centralelor hidroelectrice dezafectate, mai degrabă decât construirea unor noi. Dispozițiile de la alineatul (1) privind protecția ecosistemelor acvatice și a altor sisteme conexe se aplică, de asemenea, în cazul redeschiderii centralelor hidroelectrice existente.
- (5) Părțile contractante pot, în cadrul legislației lor naționale, să examineze modul în care pot să îi facă pe consumatorii finali ai resurselor alpine să plătească prețuri în conformitate cu piața și măsura în care este posibilă recompensarea echitabilă a populației locale pentru serviciile oferite în interes general.

Articolul 8

Energie din combustibili fosili

- (1) Părțile contractante asigură utilizarea celor mai bune tehnici disponibile în noile centrale termice care utilizează combustibili fosili pentru producerea de energie electrică sau termică. Părțile contractante limitează emisiile de la instalațiile existente în regiunea alpină, în măsura în care este posibil, prin utilizarea unor tehnologii corespunzătoare și/sau combustibili adecvați.
- (2) Părțile contractante examinează fezabilitatea tehnică și economică, precum și compatibilitatea cu mediul, a înlocuirii centralelor termice cu combustibili fosili cu unele care utilizează surse de energie regenerabilă sau care sunt descentralizate.
- (3) Părțile contractante adoptă măsuri în favoarea cogenerării, în vederea unei utilizări mai raționale a energiei.

(4) În zonele frontaliere, părțile contractante procedează, în măsura în care este posibil, la armonizarea și conectarea sistemelor lor de control al emisiilor și al imisiunilor.

Articolul 9

Energie nucleară

(1) Părțile contractante se angajează, în cadrul convențiilor internaționale, să schimbe informații complete privind centralele și alte instalații nucleare care au sau ar putea avea consecințe pentru regiunea alpină, în scopul asigurării protecției pe termen lung a sănătății populației, a florei și a faunei, a biocenozei, a habitatului și a interacțiunilor acestora.

(2) În afară de aceasta, părțile contractante asigură, pe cât posibil, armonizarea și conectarea sistemelor lor pentru supravegherea radioactivității mediului înconjurător.

Articolul 10

Transportul și distribuția energiei

(1) Părțile contractante continuă să raționalizeze și să optimizeze toate infrastructurile existente, ținând seama, în același timp, de cerințele de protecție a mediului, în special de necesitatea conservării ecosistemelor foarte sensibile și a peisajului, adoptând, în același timp, după caz, măsuri de protecție a populației locale și a mediului alpin.

(2) Atunci când construiesc linii pentru transportul energiei electrice și stații electrice aferente acestora, precum și conducte de petrol și gaze, inclusiv stații de pompare și de compresie, precum și instalații de o importanță deosebită din punct de vedere al mediului, părțile contractante pun în aplicare toate măsurile necesare pentru a evita neplăcerile provocate populației locale și mediului, inclusiv, dacă este posibil, utilizarea amenajărilor și a rețelelor deja existente.

(3) În ceea ce privește liniile pentru transportul energiei electrice, părțile contractante țin seama, în special, de importanța zonelor protejate și a zonelor-tampon ale acestora, a altor zone protejate și zone liniștite, precum și de zonele cu natură și peisajul intacte și, de asemenea, de avifaună.

Articolul 11

Renaturalizarea și ingineria mediului

Părțile contractante utilizează studii pilot și studii de impact asupra mediului, prevăzute în conformitate cu legislația în vigoare, pentru a stabili măsuri de regenerare a locurilor și a mediilor acvatice în urma definitivării lucrărilor publice sau private în domeniul energetic legate de mediul și ecosistemele din

regiunea alpină. Aceasta se realizează, în măsura în care este posibil, prin utilizarea tehnicilor de inginerie a mediului.

Articolul 12

Analiza impactului asupra mediului

(1) Părțile contractante efectuează, în conformitate cu legislația națională și convențiile și acordurile internaționale, o evaluare a impactului asupra mediului al oricăreia dintre centralele energetice planificate în temeiul articolelor 7, 8, 9 și 10 din prezentul protocol, precum și al oricărei modificări substanțiale aduse acestor centrale.

(2) Părțile contractante recunosc oportunitatea adoptării, în măsura în care este posibil, a celor mai bune tehnici disponibile în vederea eliminării sau a limitării impactului asupra mediului prin prevederea de dispoziții pentru dezafectarea instalațiilor scoase din utilizare și necologice.

Articolul 13

Dialogul

(1) Părțile contractante se angajează să se consulte înaintea începerii oricărui proiect care ar putea avea efecte transfrontaliere.

(2) Pentru proiectele care pot avea efecte transfrontaliere, părțile contractante interesate trebuie să aibă posibilitatea să își prezinte observațiile în timp util, iar aceste observații trebuie să fie luate în considerare în momentul emiterii autorizațiilor.

Articolul 14

Măsuri suplimentare

Părțile contractante pot să adopte măsuri suplimentare față de măsurile privind energia și dezvoltarea durabilă prevăzute de prezentul protocol.

CAPITOLUL III

CERCETARE, FORMARE ȘI INFORMARE

Articolul 15

Cercetare și observare

(1) Părțile contractante, în strânsă colaborare și ținând seama de rezultatele deja obținute la diferite niveluri naționale și internaționale, promovează și armonizează cercetarea și observarea sistematică în vederea realizării obiectivelor stabilite de prezentul protocol; în special cu privire la metodele și criteriile de analiză și evaluare a impactului asupra mediului și asupra climei, precum și la tehnologiile specifice pentru economisirea și utilizarea rațională a energiei în regiunea alpină.

(2) Părțile contractante țin seama, de asemenea, de rezultatele cercetării în procesul de definire și de verificare a obiectivelor și a măsurilor de politică energetică, precum și de activitățile lor de formare și asistență tehnică la nivel local în beneficiul populației locale, al operatorilor economici și al autorităților regionale și locale.

(3) Părțile contractante asigură integrarea diferitelor rezultate ale cercetării și ale observării sistematice la nivel național într-un sistem comun de observare și informare permanentă și punerea acestora la dispoziția publicului în cadrul instituțional existent.

Articolul 16

Formarea și informarea

(1) Părțile contractante promovează formarea de bază și perfecționarea, precum și punerea la dispoziția publicului a informațiilor cu privire la obiective, măsuri și punerea în aplicare a prezentului protocol.

(2) Părțile contractante promovează în mod special dezvoltarea ulterioară a formării, a formării continue și a asistenței tehnice în domeniul energetic, inclusiv în domeniul protecției mediului, a naturii și a climei.

CAPITOLUL IV

PUNERE ÎN APLICARE, MONITORIZARE ȘI EVALUARE

Articolul 17

Punere în aplicare

Părțile contractante se angajează să asigure punerea în aplicare a prezentului protocol prin adoptarea tuturor măsurilor corespunzătoare în cadrul instituțional existent.

Articolul 18

Monitorizarea respectării obligațiilor

(1) Părțile contractante prezintă comitetului permanent, cu regularitate, un raport privind măsurile adoptate în conformitate cu prezentul protocol. În rapoarte se precizează, de asemenea, eficacitatea măsurilor luate. Conferința alpină stabilește intervalele la care trebuie să se prezinte rapoartele.

(2) Comitetul permanent examinează rapoartele menționate pentru a verifica dacă părțile contractante și-au îndeplinit obligațiile ce decurg din prezentul protocol. Comitetul permanent poate, de

asemenea, să solicite informații suplimentare de la părțile contractante interesate sau să recurgă la alte surse de informații.

(3) Comitetul permanent elaborează un raport privind respectarea de către părțile contractante a obligațiilor ce decurg din protocol, în atenția Conferinței alpine.

(4) Conferința alpină ia cunoștință de raportul menționat. În cazul în care constată neîndeplinirea obligațiilor, Conferința alpină poate să adopte recomandări.

Articolul 19

Evaluarea eficacității dispozițiilor

(1) Părțile contractante examinează și evaluează cu regularitate eficacitatea dispozițiilor prezentului protocol. În măsura în care se dovedește necesar pentru realizarea obiectivelor, părțile contractante au în vedere adoptarea de modificări corespunzătoare la prezentul protocol.

(2) Autoritățile regionale și locale sunt asociate cu această evaluare în cadrul instituțional existent. Se pot consulta organizațiile neguvernamentale care activează în acest domeniu.

CAPITOLUL V

DISPOZIȚII FINALE

Articolul 20

Legăturile dintre Convenția alpină și protocol

(1) Prezentul protocol constituie un protocol la Convenția alpină în sensul articolului 2 și al altor articole relevante din Convenție.

(2) Numai părțile contractante la Convenția alpină pot deveni parte contractantă la prezentul protocol. Orice denunțare a Convenției alpine implică, de asemenea, denunțarea prezentului protocol.

(3) În cazul în care Convenția alpină discută subiecte referitoare la prezentul protocol, doar părțile contractante la prezentul protocol pot să participe la vot.

Articolul 21

Semnare și ratificare

(1) Prezentul protocol este deschis pentru semnare de către statele semnatare ale Convenției alpine și de către Comunitatea Europeană la 16 octombrie 1998, iar în Republica Austria, în calitate de depozitar, de la 16 noiembrie 1998.

(2) Prezentul protocol intră în vigoare, pentru părțile contractante care și-au exprimat acordul de a fi legate prin protocolul menționat, la trei luni de la data la care statele au depus instrumentul lor de ratificare, acceptare sau aprobare.

(3) Pentru părțile care își exprimă la o dată ulterioară acordul de a fi legate prin protocol, acesta intră în vigoare la trei luni de la data depunerii instrumentului de ratificare, acceptare sau aprobare. După intrarea în vigoare a unei modificări aduse protocolului, orice parte contractantă nouă la protocolul menționat devine parte contractantă la protocol, astfel cum a fost modificat.

Articolul 22

Notificare

Depozitarul notifică fiecărui stat menționat în preambul și Comunității Europene următoarele cu privire la prezentul protocol:

(a) orice semnătură;

(b) depunerea oricărui instrument de ratificare, acceptare sau aprobare;

(c) data intrării în vigoare;

(d) orice declarație făcută de către o parte contractantă sau de către un semnatar;

(e) orice denunțare notificată de o parte contractantă, inclusiv data la care intră în vigoare.

Drept care, subsemnații, pe deplin autorizați, semnează prezentul protocol.

Adoptat la Bled, la 16 octombrie 1998, în limbile franceză, germană, italiană și slovenă, cele patru texte fiind autentice în egală măsură, într-un singur exemplar care urmează să fie depus la arhivele de stat austriece. Depozitarul trimite o copie certificată fiecărui stat semnatar.
